

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ หลังสงครามโลกครั้งที่สอง

เศรษฐกิจ เป็นปัญหาสำคัญที่ทุกประเทศจำเป็นต้องให้ความสนใจ ประเทศใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจคลอนแคลนย่อมเน้นได้ว่าประเทศนั้นตกอยู่ในห่วงอันตราย การดำเนินนโยบายทางการ เมืองก็ดี ทางทหารหรือการต่างประเทศก็ดี ต่างจำเป็นต้องคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของคนทั่วไป เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมืองจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปมีงานทำเป็นหลักแหล่ง มีรายได้พอกินพอใช้ และสามารถเก็บออมทรัพย์สำหรับอนาคตของบุตรหลาน มีเงินทุนภายในประเทศ ไม่มีความระส่ำระสาย กำลังทางเศรษฐกิจมีส่วนเกื้อกูลสนับสนุนการทหารให้เข้มแข็ง เพราะว่าการทหารเกี่ยวข้องกับโดยทั่วไปกับความ เป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองทั้งชาติ ทหารจะอยู่ได้หรือรบได้ก็ด้วยความสนับสนุนของประชาชน ถ้าประชาชนอยากยากแค้น ไม่มีอาหารเพียงพอ ไร้ที่อยู่อาศัย การทหารก็ย่อมมีอุปสรรค ในค่านโยบายต่างประเทศ รัฐทุกรัฐจึงจำเป็นต้องพิจารณาให้รอบคอบว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจของคนมั่นคงเพียงใด มีอุตสาหกรรมและขีดความสามารถขึ้นใจ จำเป็นจะต้องพึ่งพาอาศัยประเทศอื่นหรือไม่ หรือว่าสามารถช่วยตัวเองเป็นอยู่ได้อย่างใดก็แล้วแต่ เศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การค้า การอุตสาหกรรม การเกษตร การคมนาคมและวิชาการ เศรษฐกิจ จึงยอมรับว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของทุกประเทศ เพราะว่าเป็นปัญหาเรื่องมีหรือไม่มี เบื้อง

ช่วยเหลือนี้ประเทศต่าง ๆ ต้องหันมาพัฒนาเศรษฐกิจของตนทุกวิถีทาง ในการพัฒนาที่
 จริงอยู่ตามหลักการแล้ว ทุกประเทศจะต้องคำนึงเอกราชอธิปไตยและเกียรติภูมิของชาติ
 ตนเป็นประการสำคัญที่สุด ประโยชน์ของตนจะต้องมาก่อนประเทศอื่น แต่การที่จะจัด
 ดำเนินการบางอย่างโดยลำพังก็ยากแก่การพัฒนาเศรษฐกิจให้บรรลุเป็นผลสำเร็จเท่าที่
 ควร เพราะจะต้องมีการติดต่อกันในทางการค้า การลงทุน การขนส่ง และแลกเปลี่ยน
 วิชาการซึ่งกันและกัน เป็นต้น ประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องหันหน้าเข้าหากัน ผ่อนผันผ่อน
 ยาว ร่วมมือช่วยเหลือกันในรูปต่าง ๆ เพราะการร่วมมือกันคือสิ่งก่อให้เกิดผลประโยชน์
 แห่งชาติให้ร่วมมือกันนั้น ๆ

การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านเศรษฐกิจนั้น เกิดขึ้นจาก
 ความจำเป็นในด้านเศรษฐกิจและการเมืองของทั้งประเทศผู้ให้และประเทศผู้รับ ใน
 ด้านเศรษฐกิจความจำเป็นขึ้นอยู่กับการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศ ส่วนใน
 ด้านการเมืองความจำเป็นขึ้นอยู่กับหลักความจริงที่ว่าไม่มีประเทศใดในโลกปัจจุบันจะ
 สามารถดำรงอยู่ได้โดยลำพังตนเองโดยราบรื่น ไม่ว่าประเทศนั้นจะมีความรุ่งเรืองใน
 ทางเศรษฐกิจมากเพียงใดก็ตาม *

---

* นายทจน์ สารสิน "การเปลี่ยนแปลงในนโยบายการร่วมมือระหว่างประเทศในด้าน
 เศรษฐกิจ" สารธรรม ปีที่ ๑๓ กระทรวงการต่างประเทศ (พระนคร: โรงพิมพ์
 พระจันทร์ ฉับที่ระลึก ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐) หน้า ๑๐

ลักษณะของความร่วมมือช่วยเหลือกันเท่าที่เห็นได้ก็คือ การที่ประเทศ ซึ่งมีฐานะเศรษฐกิจสูงกว่าเข้าให้การช่วยเหลือประเทศอื่น ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ ในทางเศรษฐกิจ เรียบถกกันขึ้นหนึ่งว่า การให้ความช่วยเหลือของต่างประเทศ การให้ความช่วยเหลืออีกรูปหนึ่งก็คือ การที่สหประชาชาติเข้าช่วยเหลือเพื่อเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกทั้งหลาย ประการหลังก็ได้แก่การที่ประเทศต่าง ๆ หันหน้าเข้าหากันร่วมมือกันจัดตั้งเป็นสมาคมเป็นกลุ่ม เป็นองค์การ เกี่ยวกับการร่วมมือทางเศรษฐกิจขึ้น เช่นการจัดตั้งองค์การตลาดร่วมแห่งยุโรป (The European Common Market) สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (The European Free Trade Association) เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่าความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจนั้นมีอยู่ ๓ ลักษณะด้วยกัน

การให้ความช่วยเหลือของต่างประเทศ

การให้ความช่วยเหลือของต่างประเทศนั้นว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่ค่อยพัฒนา หรือประเทศที่ประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เพราะว่าปัจจัยสำคัญในการนี้คือทุน ซึ่งรวมทั้งเงินทุนและเครื่องมือเครื่องใช้ นอกจากนี้วิชาความรู้ทางเทคนิคก็เป็นสิ่งจำเป็นด้วย การให้ความรู้ในรูปแบบนี้นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้สิ้นสุดลงมีอยู่มากมาย ความช่วยเหลือที่สำคัญและนับเป็นครั้งแรกได้แก่การให้ความช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตามแผนการมาร์แชล (Marshall Plan) เพื่อฟื้นฟูบูรณะประเทศยุโรปตะวันตกของสหรัฐอเมริกา ซึ่งนายพลยอร์จ ซี มาร์แชล (George C. Marshall) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐในขณะนั้นได้เป็นผู้ริเริ่ม

เพราะปรากฏว่าในปี ค.ศ.๑๙๔๗ บรรดาประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตกต่างประสบกับความระส่ำระสายทางเศรษฐกิจ การเมือง และปัญหาสำคัญ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากที่ได้รับความเสียหายระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ยูอัสย โรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้าต่าง ๆ ถูกทำลายเป็นอันมาก ประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถเสริมสร้างฐานะทางเศรษฐกิจของตนได้โดยลำพัง ประชาชนจำนวนมากหลายล้านคนต้องกินร่นเพียงแต่เพื่อเลี้ยงครอบครัวในรอชีวิตอยู่ ชาติแกลบแม่แต่เสื้อผ้าที่จะต่อสู้กับความหนาว จากความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจ ปรากฏว่าฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ถือโอกาสเข้าทำการแทรกซึมและบ่อนทำลายทั่วไป อันนับว่าเป็นภัยที่ร้ายแรงต่อความมั่นคงของประเทศเหล่านั้น และของโลกเสรีทั่วกัน เช่น ในประเทศอิตาลี ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้มีอิทธิพลมากขึ้น ประเทศกรีกกำลังประสบกับความวุ่นวายของสงครามกลางเมือง สหรัฐอเมริกาได้สังเกตเห็นถึงภัยที่กำลังคุกคามและทราบดีว่า หากปล่อยไว้ให้เหตุการณ์เลวร้ายยิ่งขึ้นในเชคนั้น ในที่สุดภัยจากการคุกคามของคอมมิวนิสต์ก็จะต้องไปถึงตน สหรัฐจึงเข้าทำการช่วยเหลือยุโรปตะวันตกทันที ๒

การให้ความช่วยเหลือตามแผนการมาร์แชล หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า โครงการเพื่อฟื้นฟูยุโรป (European Recovery Programme) นี้ นับว่ามีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจของยุโรปตะวันตก ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในระยะ

๒

Harry Bay Price, The Marshall Plan and It's Meaning, (New York: Macmillan, 1956) pp 22, 32 - 34.

แรก ๆ ในปี ค.ศ. ๑๙๔๓ ในขณะที่สภาองเกรสยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอ
เพื่อใช้แผนการมาร์แชลล์ก็ แต่ก็ได้อนุมัติเงินช่วยเหลือยามฉุกเฉินเป็นการชั่วคราวแก่
ฝรั่งเศส อิตาลี และออสเตรเลีย เป็นจำนวนเงินถึง ๕๒๒ ล้านเหรียญสหรัฐ และหลังจาก
ที่สภาองเกรสอนุมัติกฎหมายให้ดำเนินการตามแผนการมาร์แชลเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ.
๑๙๔๔ แล้ว ปรากฏว่าระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๔๔ - ๑๙๕๒ สหรัฐได้ให้ความช่วยเหลือทั้งใน
ทางใหญ่และให้เปล่าเป็นจำนวนเงินประมาณ ๑๒,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ในจำนวนนี้
ช่วยเหลือแก่อังกฤษ ๒,๔๐๐ ล้านเหรียญ ฝรั่งเศส ๒,๔๐๐ ล้านเหรียญ อิตาลีและ
เยอรมันตะวันตกประเทศละ ๕๐๐ ล้านเหรียญ เนเธอร์แลนด์และประเทศอื่น ๆ อีก ๑๑
ประเทศ เป็นเงิน ๓,๒๐๐ ล้านเหรียญ^๑ การให้ความช่วยเหลือตามแผนการมาร์แชล
นับว่าเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตกมาก เพียงระยะเวลาไม่ถึง
๑๐ ปี ประเทศเหล่านี้ต่างกลับสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจและมีความมั่นคงทางการเมือง
อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๕ โดยที่สหรัฐเห็นว่าประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตก
มีฐานะก็ไม่จำเป็นต้องรับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจอีกต่อไป สหรัฐจึงได้ยุติการให้ความ
ช่วยเหลือตามแผนดังกล่าวเสีย^๔

^๑ Fritz Machlup, "International Economic Co-operation," The Nation's Economic Objectives, (New York, John Wiley & Sons, Inc. 1965) p.96.

^๔ นายศักดิ์ สายมัว "สหรัฐอเมริกากับความช่วยเหลือต่างประเทศในระยะหลังจากสงครามโลกครั้งที่สอง" วิเทศสนทนา ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (พระนคร: โรงพิมพ์สหกรณ์ ขยายส่งแห่งประเทศไทย, กรกฎาคม ๒๕๐๓) หน้า ๒.

การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาแก่ประเทศต่าง ๆ มีอยู่ทั่วไป ทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยที่สหรัฐเห็นว่านับแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒ และหลังจากที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ปกครองดินแดนอันใหญ่ของจีนแล้ว ภัยจากการแทรกซึม และบ่อนทำลายได้มีอยู่ทั่วไป รัฐบาลของประเทศที่ได้รับเอกราชใหม่ ๆ มีฐานะคลอนแคลน การแย่งชิงอำนาจกันเองมีอยู่มาก ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้ไม่มั่นคง พลเมืองถึงสามในสี่ส่วนประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม มีมาตรฐานการครองชีพต่ำมาก เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพก็ล้าหลัง การค้าระหว่างประเทศเต็มไปด้วยอุปสรรค ประเทศต่าง ๆ ขาดเงินตราต่างประเทศที่จะนำมาพัฒนาในทางเศรษฐกิจ การอุตสาหกรรม และยกมาตรฐานการครองชีพของพลเมือง สหรัฐจึงได้หันมาให้ความช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้เช่นเดียวกับโครงการที่ได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูยุโรป^๕

สำหรับประเทศไทยก็ได้มีการทำความเข้าใจความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและทางเทคนิค ระหว่างรัฐบาลแห่งประเทศไทยกับรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา โดยมี การลงนามกันที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๑๙๕๐ ซึ่งมีหลักการที่จะอำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจและทางเทคนิคแก่รัฐบาลไทย ตามที่รัฐบาลไทยจะขอร้อง และรัฐบาลอเมริกันจะตกลงยินยอม ในการนี้สหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือทาง

^๕ Harry Bayard Price, "แหล่งเดียวกับข้างคน" pp.201-202

เศรษฐกิจและวิชาการต่อเนื่องกันมาจนถึงมีคนี้เป็นเวลา ๑๕ ปี (เริ่มจากปี ๑๙๕๑) ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นเงินเปล่าถึงปี ๑๙๖๔ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๕๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินกูประมาณ ๓๔ ล้านดอลลาร์ การให้ความช่วยเหลือของสหรัฐนี้ รัฐบาลไทยจะทองออกเงินสมทบ (Counterpart Fund) เป็นเงินตราท้องถิ่นควบ ตัวอย่างเช่น ในปี ๑๙๖๔ สหรัฐช่วยประเทศไทยประมาณ ๑๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ รัฐบาลไทยต้องออกเงินสมทบจำนวน ๑๔๐ ล้านบาท เป็นต้น^๖ โครงการช่วยเหลือต่าง ๆ ก็มีมาก เช่น ในปี ๑๙๖๔ มีถึง ๔๓ โครงการ เป็นโครงการที่ต่อเนื่องจากปีก่อน ๆ ๓๐ โครงการ โครงการใหม่ ๑๓ โครงการ โครงการเหล่านี้เช่น

โครงการส่งเสริมการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โครงการเร่งรัดพัฒนาท้องถิ่น

โครงการกำจัดมาเลเรีย

โครงการอนามัยชนบท

โครงการปรับปรุงมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เชียงใหม่ เป็นต้น

การให้ความช่วยเหลือของต่างประเทศที่ใคร่ขอนำมากล่าวเพิ่มเติมได้แก่การช่วยเหลือตามแผนการโคลัมโบ ซึ่งได้กำเนิดขึ้นเนื่องในการประชุมรัฐมนตรีว่าการ

^๖ รายงานโดยกองโครงการปฏิบัติ กรมวิเทศสหการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ วิเทศสหการ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (พระนคร: โรงพิมพ์สหกรณ์ขายส่งแห่งประเทศไทย กรกฎาคม ๒๕๐๙) หน้า ๘๑ - ๘๓.

กระทรวงการต่างประเทศของประเทศในเครือจักรภพที่กรุงโคลัมโบ เมื่อเดือนมกราคม ๑๙๕๐ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประชาชนในเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์ ซึ่งมีพลเมืองถึง ๑ ใน ๔ ของประชากรของโลกได้มีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น โดยร่วมกันแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศในเขตนี้อย่างไร ในการก่อตั้งแผนการโคลัมโบได้กำหนดไว้ว่าจะดำเนินงานเป็นเวลา ๖ ปี ซึ่งใกล้สิ้นสุดลงในเดือนมิถุนายน ๑๙๕๙ แต่ได้มีการยืดแผนการโคลัมโบออกไปเรื่อย ๆ ในการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาสมัยที่ ๑๖ ณ กรุงลอนดอน เมื่อปี ๑๙๖๔ คณะกรรมการที่ปรึกษาได้ตกลงให้ขยายการดำเนินงานของแผนการซึ่งใกล้สิ้นสุดในปี ๑๙๖๖ ออกไปจนถึงปี ๑๙๗๑ และเมื่อใกล้จะถึงเวลานั้นก็อาจมีการขยายกำหนดเวลาออกไปอีกได้ สมาชิกแผนการโคลัมโบในปัจจุบันคือ

ประเทศสมาชิกในเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์

อาฟกานิสถาน	อินโดนีเซีย	ปากีสถาน
ภูฏาน	เกาหลีใต้	ฟิลิปปินส์
พม่า	ลาว	สิงคโปร์
กัมพูชา	มัลดีฟ ^๔	ไทย

^๓ แผนโคลัมโบ คำถามและคำตอบ (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักแดงชาวอังกฤษ กรุงเทพฯ ๒๕๐๔) หน้า ๓ และ ๔

^๔ มัลดีฟ (Maldivian Island) ได้รับเอกราชโดยสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๐๔ เข้าเป็นสมาชิกแผนการโคลัมโบเมื่อปี ๒๕๐๖ เป็นสมาชิกสหประชาชาติเมื่อ ๒๕๐๘ พื้นที่ เป็นเกาะแก่งประมาณ ๒,๐๐๐ เกาะ ตั้งอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย พลเมือง ๔๔,๕๒๗ คน.

ลังกา
อินเดียน

มาเลเซีย
เนปาล^๔

เวียตนามใต้

ประเทศสมาชิกนอกเขต

ออสเตรเลีย
อังกฤษ

นิวซีแลนด์
ญี่ปุ่น

แคนาดา
สหรัฐอเมริกา^{๑๐}

การให้ความช่วยเหลือตามแผนการนี้สำหรับรัฐบาลของประเทศภาคี
องค์การที่ไม่ใช่รัฐบาลได้รับความช่วยเหลือด้วยก็ได้ แต่การขอรับเงินช่วยเหลือจะต้องมีรัฐบาล
ของประเทศนั้น ๆ รับรอง การช่วยเหลือที่สำคัญคือ

ให้ทุนและให้เงินเพื่อโครงการพัฒนาของชาติ

ให้เป็นสิ่งของรวมทั้งธัญญาหาร ปุ๋ยและเครื่องจักรภัณฑ์

ให้เครื่องอุปกรณเพื่อกิจการพิเศษรวมทั้งเครื่องจักร เครื่องอุปกรณการ

เกษตร และยานพาหนะ

ให้เครื่องอุปกรณของทดลองวิทยาศาสตร์

ให้ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการมาช่วย

ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาจากประเทศในเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์

^๔ "แหล่งเดียวกับข้างต้น" หน้า ๘

^{๑๐} "ดูแหล่งที่แล้ว" หน้า ๘

ประเทศสมาชิกแผนการโคซัมโบที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจ รวมทั้งการช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศในเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์ คือ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๑ ถึง ๑๙๖๔ ออสเตรเลียให้ความช่วยเหลือเป็นเงิน ๖๐.๑ ล้านปอนด์ออสเตรเลีย แคนาดา เป็นเงิน ๔๖๑.๗ ล้านดอลลาร์แคนาดา ญี่ปุ่นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๔ ถึง ๑๙๖๓ เป็นเงิน ๓,๔๓๕ ล้านดอลลาร์ นิวซีแลนด์ มุ่งหนักไปในทางให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๑ ถึง ๑๙๖๔ เป็นเงิน ๑๓.๑ ล้านปอนด์ นิวซีแลนด์ อังกฤษระยะเวลาเดียวกันนี้ช่วยเหลือเป็นเงิน ๓๙๔.๔ ล้านปอนด์สเตอร์ลิง สหรัฐอเมริการะหว่าง ค.ศ. ๑๙๖๐ ถึง ๑๙๖๔ เป็นเงิน ๑๓.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ (billion) ^{๑๑}

004680

ความเพียรพยายามของสหประชาชาติในการพัฒนาเศรษฐกิจของ
ประเทศสมาชิก

เมื่อกล่าวถึงการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ นับว่าสหประชาชาติได้มีบทบาทอยู่มาก เพราะว่าในบรรดาวัตถุประสงค์ทั้งหลายของสหประชาชาติ ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม หรือวัฒนธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยย์ หลักแห่งการมีอิสระภาพ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ เพศ

๑๑

Far Eastern Economic Review Yearbook. 1965 (Hongkong: South China Morning Post Ltd., 1966) pp.59-62.

ภาษา หรือศาสนา รวมอนุควย และองค์การของสหประชาชาติที่มีภาระหน้าที่ในการ
 ดำเนินงานใหม่บรรลุถึงวัตถุประสงค์คือ คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic
 and Social Council)

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมประกอบด้วยสมาชิก ๒๗ ประเทศ โดย
 สมัชชาจะทำการเลือกตั้งคราวละ ๕ ประเทศทุกปี และให้อยู่ในตำแหน่งได้ ๑ ปี
 ประเทศที่พ้นจากตำแหน่งมีสิทธิที่จะสมัครเข้ารับเลือกตั้งซ้ำได้อีก คณะมนตรีฯ มีอำนาจ
 หน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. รับผิดชอบในการดำเนินงานของสหประชาชาติทางด้านเศรษฐกิจ
 และสังคม
๒. ทำการสำรวจและทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
 การสังคม วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข และปัญหาต่าง ๆ
 ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพ
 ของทุกคน
๓. เมื่อถึงคราวจำเป็น คณะมนตรีฯ อาจเรียกให้มีการประชุมระหว่าง
 ประเทศ และเตรียมทำร่างอนุสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับงานใน
 หน้าที่เสนอต่อสมัชชา
๔. เจรรจวทำความตกลงกับทบวงการชำนัญพิเศษ ในการร่างข้อก่า
 หนดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีต่อสหประชาชาติ และให้ความร่วมมือ

มีกัมการปฏิบัติงานของทบวงการชำนัญพิเศษ มีการปรึกษาหารือ
และให้คำแนะนำต่าง ๆ

๕. ปฏิบัติภารกิจในการให้บริการต่าง ๆ แก่สมาชิกสหประชาชาติ และ
ทบวงการชำนัญพิเศษเมื่อร้องขอ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากสมัชชาเสีย
ก่อน
๖. ทำการปรึกษากับองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (non - governmental
organizations) ในเรื่องต่าง ๆ ที่คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม
มีส่วนเกี่ยวข้อง

การดำเนินงานของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความช่วยเหลือ
จากคณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ (Functional Commissions) ในด้านต่าง ๆ
และคณะกรรมการประจำ (Standing Committee) ซึ่งสามารถหาผู้เชี่ยวชาญทำงาน
ด้านใดด้านหนึ่งของคณะมนตรีฯ เป็นอย่างค้ำมาให้คำแนะนำได้ นอกจากนี้ยังมีคณะ
กรรมาธิการทางเศรษฐกิจประจำภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และจัดทำรายงานเสนอ
ให้คณะมนตรีฯ ได้ทราบ คณะกรรมาธิการเหล่านี้ได้แก่

คณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งยุโรป (Economic Commission
for Europe เรียกชื่อย่อ ECE) มีสำนักเลขาธิการอยู่ ณ นครเจนีวา ประเทศ
สวิตเซอร์แลนด์

คณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล (Economic

Commission for Asia and the Far East เรียกว่า ECAFE มีสำนักเลขาธิการอยู่ที่ กรุงเทพฯ

คณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งลาตินอเมริกา (Economic Commission for Latin America เรียกว่า ECLA) มีสำนักเลขาธิการอยู่ที่ กรุงซันติอาโก ประเทศชิลี

คณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งแอฟริกา (Economic Commission for Africa เรียกว่า ECA) มีสำนักเลขาธิการอยู่ที่ กรุงอะดิสอะบาบา ประเทศเอธิโอเปีย ๑๒

การดำเนินงานของคณะกรรมการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ นั้น ใคร่ขอขมกมากล่าวในที่นี้แต่เพียงคณะกรรมการทางเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล คณะกรรมการนี้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมฯ ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๔๗ เพื่อที่จะให้ส่งเสริมการบูรณะและพัฒนาทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียและตะวันออกไกล ซึ่งมีเขตทางภูมิศาสตร์จากประเทศอิหร่านทางทิศตะวันตกไปจนถึงประเทศญี่ปุ่นทางทิศตะวันออก และจากประเทศเกาหลีซึ่งอยู่ทางเหนือมาจรดประเทศนิวซีแลนด์ทางทิศใต้ เขตภูมิภาค

---

๑๒ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหประชาชาติ กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ พิมพ์เผยแพร่ (พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์ ๒๕๐๔) หน้า ๑๔ - ๑๕.

นี้มีพลเมืองรวมทั้งสิ้นกว่า ๑,๕๐๐ ล้านคน ซึ่งเท่ากับประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนพลโลก และมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๒๐ ล้านตารางกิโลเมตร คือประมาณ ๑ ใน ๘ ของผิวพื้นโลก เขตภูมิศาสตร์ที่ว่าเป็นแหล่งวัฒนธรรม ความเจริญเก่าแก่มากแต่ยังคงดำรงชีพ แต่ในขณะนี้ความเจริญทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยียังอยู่ในระดับต่ำ มาตรฐานการครองชีพของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าในเขตอเมริกาเหนือ ยุโรป และออสเตรเลียมาก จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศเชคนให้ดียิ่งขึ้น

หน้าที่ของคณะกรรมการนี้ หรือที่เรียกกันว่าอัสคาเฟ้ ตามที่คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมโลกกำหนดไว้มีดังต่อไปนี้

๑. ริเริ่มและมีส่วนจัดทำมาตรการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการบูรณะและพัฒนาทางเศรษฐกิจของเอเชียและตะวันออกไกล เพื่อยกมาตรฐานทางเศรษฐกิจในเขตภูมิภาคให้สูงขึ้น และส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจให้แน่นแฟ้นขึ้นในระหว่างบรรดาประเทศในลุ่มภูมิภาคและประเทศอื่น ๆ ของโลก
๒. จัดทำหรือให้มีการสำรวจและศึกษาปัญหาและพัฒนาการทางเศรษฐกิจและทางเทคนิคภายในเขตของเอเชียและตะวันออกไกล ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
๓. ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวมประเมิน และเผยแพร่ข้อสนเทศทางเศรษฐกิจ เทคนิค และสถิติ เมื่อคณะกรรมการเห็นควร
๔. เสนอวิธีการที่ปรึกษาแก่ประเทศในเขตอัสคาเฟ้ที่ได้ขอรองมา โดย

มีเงื่อนไขว่าบริการเหล่านั้นจะไม่ซ้ำกับบริการที่ทบวงการชำนัญพิเศษหรือสำนักงานความ
ช่วยเหลือทางวิชาการของสหประชาชาติเป็นผู้ให้

๕. ช่วยเหลือคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม ในการทำหน้าที่ภายในเขต
ภูมิภาคเกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมทั้งปัญหาในด้านช่วยเหลือทางวิชาการ

๖. ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นนั้น ให้ศึกษาเกี่ยวกับการสังคมนิ
ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนให้ศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวของระหว่างกา
รเศรษฐกิจและสังคมพร้อมกันไปด้วย ^{๑๓}

ในปัจจุบันอีคาเฟมีสมาชิก ๒๔ ประเทศ นอกจากประเทศต่าง ๆ ใน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้แล้ว ประเทศสมาชิกที่อยู่นอกเขตอีคาเฟ มี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์
ไซเปียต อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และมีสมาชิกสมทบอีก ๒ สมาชิกคือ ยรูไน และ
ฮ่องกง กิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ของอีคาเฟนั้นแยกออกได้เป็นแขนงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ^{๑๔}

การวิจัยและการวางแผน โดยที่ข้อสนเทศเกี่ยวกับการ เศรษฐกิจและข้อ
มูลทางสถิติของประเทศส่วนมากในเขตอีคาเฟยังไม่สมบูรณ์ อีคาเฟจึงได้ทำการรวบรวม

^{๑๓} นายสุชาติ จุฑาสมิติ "คณะกรรมการบริการ เศรษฐกิจสำหรับเอเชียและตะวันออกเฉียงใต้"
สรุปรายมย ภาควงการต่างประเทศ ปีที่ ๑๔ (พระนคร:ฉบับที่ระลึก ๑๐ กุมภาพันธ์
๒๕๐๗) หน้า ๑๔๑ - ๑๔๒.

^{๑๔} คู่มือที่แล้ว หน้า ๑๔๓ - ๑๔๗.

ขอเสนอแนะต่าง ๆ ไว้เพื่อการศึกษา วิจัย และวางแผนเศรษฐกิจสำหรับภูมิภาค

การเกษตร การเกษตร เป็นแขนงเศรษฐกิจซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับภูมิภาคคือคาเฟ้ เพราะว่าประชากรส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งการเกษตร เป็นแหล่งอาชีพ ฉะนั้นคาเฟ้จึงถือว่า การเกษตร เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์ การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติในการส่งเสริมกิจกรรมประเภทนี้เป็นลำดับมา

อุตสาหกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ อุตสาหกรรมและการพัฒนาเกี่ยวกับแร่ต่าง ๆ ช่วยทำให้เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเจริญเติบโต อีกาเฟ้จึงได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ คือ ด้านกำลังไฟฟ้า การพัฒนาแหล่งแร่ต่าง ๆ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมขนาดเล็กและวัสดุก่อสร้าง กิจกรรมที่ได้กระทำคือ การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ การเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการ การให้บริการที่ปรึกษาและการจัดให้มีการประชุมทางวิชาการ การสัมมนา และการเดินทางเพื่อศึกษา อีกาเฟ้ได้จัดทำแผนที่เกี่ยวข้องกับธรณีวิทยาสำหรับเอเชียและตะวันออกเฉียงใต้ออกไปกลสำเร็จไว้บริบรอบเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๖๑

การค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจของเอเชีย อีกาเฟ้ได้พยายามส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศโดยมาตรการต่าง ๆ อาทิ โดยการจัดหาขอลบเทศ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการค้าเฉพาะเรื่อง โดยการจัดให้มีการปรึกษาหารือเพื่อส่งเสริมการค้าส่วนภูมิภาคเป็นประจำทุกปีระหว่างประเทศสมาชิก โดยการจัดประชุมคณะทำงานว่าด้วยการบริหารศุลกากรเป็นประจำ และในปี ค.ศ. ๑๙๖๖

อัสคาเฟ้ได้ร่วมมือกับรัฐบาลไทยจัดให้มีการแสดงสินค้านานาชาติแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๑ (Asian International Trade Fair) ขึ้นที่กรุงเทพฯ ในด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยที่อัสคาเฟ้เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจส่วนภูมิภาคต่าง ๆ เช่น ตลาดรวมยุโรป เขตการค้าเสรียุโรป จึงได้เป็นตัวแทนตั้งตัวเสรีเร่งเร้าให้ประเทศสมาชิกในภูมิภาคร่วมมือทางเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้น และเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. ๑๙๖๓ อัสคาเฟ้ได้เปิดประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกในภูมิภาคชั้น ๗ กรุงมะนิลา เพื่อพิจารณาปัญหาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอัสคาเฟ้ ที่ประชุมได้ขานมติข้อหนึ่งระบุมาตรการที่เห็นพ้องต้องกัน เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งแนวทางของการดำเนินงานที่อาจกระทำไ้ทันที และที่อาจทำได้ในอนาคต เป็นที่ตระหนักกันทั่วไปว่า มติข้อนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอัสคาเฟ้ในภายหน้า

การขนส่งและคมนาคม อัสคาเฟ้ได้จัดคณะกรรมการขนส่งและคมนาคมภายในประเทศขึ้นพร้อมด้วยคณะอนุกรรมการสำหรับทางหลวง ทางรถไฟและทางน้ำ และคณะทำงานพิเศษว่าด้วยคมนาคมเพื่อให้รัฐบาลของประเทศสมาชิกร่วมมือกันทำการพัฒนาการขนส่ง และคมนาคมในเขตอัสคาเฟ้ คณะกรรมการดังกล่าวได้มีมติช่วยเหลือส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ คณะกรรมการขนส่งและคมนาคมภายในประเทศได้จัดทำโครงการที่มีความสำคัญอย่างเร่งด่วนขึ้นโครงการหนึ่ง คือโครงการสร้างทางหลวงแห่งเอเชียเพื่อให้มีทางติดต่อกับระบบทางหลวงยุโรป และเพื่อเชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย โครงการทางหลวงแห่งเอเชียนี้เริ่มที่กรุงเทพฯ ประเทศอิหร่าน มุ่งมาทางทิศตะวันออกเป็น ๒ สาย

สายหนึ่งตรงมากรุงคาบอ ประเทศอาฟกานิสถาน ค่อยังไปถึงรัสเซียนดี นครหลวงใหม่ของ ปากีสถานมาบรรจบกับสายที่สองซึ่งขนานกับสายแรก แต่มีเส้นทางต่ำลงมาทางใต้ที่เมือง ลาสฮอร์ ประเทศปากีสถาน จากลาสฮอร์ตรงมากรุงเคลลี ประเทศอินเดีย ถึงจุดนี้สาย หนึ่งมุ่งไต่มากลางประเทศอินเดีย ผ่านเมืองสำคัญ เช่น อัครา ไฮเดอราบัด บังกาลอร์ ชัมพากโคยเรื่อ และมีทางหลวงต่อไปจนถึงกรุงโคลัมโบ ประเทศลังกา อีกสายหนึ่งมุ่ง ่ต่อมาทางตะวันออก ผ่านกัลกัตตา ด้ลกา (ประเทศปากีสถานตะวันออก) เลียบชายฝั่ง ทะเลอ่าวเบงกอล จนถึงกรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า เข้าแดนไทยที่จังหวัดตาก มุ่งลงสู่ กรุงเทพฯ จากนั้นมีเส้นทางเป็นรัศมีแผ่ออกไปหลายทาง ตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นไปถึง กรุงเวียงจันทร์ นครหลวงของลาว ทางตะวันออกเฉียงใต้ผ่านพมเปญ ประเทศกัมพูชา ไปสิ้นสุดที่ไซ่งอน ประเทศเวียดนาม ทางใต้นานจุมพร พังงา ในเขตประเทศไทยตรง ไปกรุงกัวลาลัมเปอร์ นครหลวงของมาเลเซีย และสิ้นสุดที่สิงคโปร์ โครงการทางหลวง แห่งเอเชียนี้มิได้สร้างขนใหม่ ส่วนใหญ่แทบทั้งหมดเป็นเส้นทางหลวงเดิมของประเทศสมาชิก ่ต่าง ๆ อีกาเพื่อช่วยจัดให้มีการประชุมพิจารณาจัดทำทางหลวงของประเทศต่าง ๆ ซึ่งเขา อยู่ในเส้นทางหลวงเอเชียให้เข้ามาประสานกัน ประสานต่อเนื่องกัน โครงการนี้ได้ ูลงไปมากแล้ว มีเส้นทางเพียงบางตอนที่ยังขาดอยู่ ไซ่เดินทางยังไม่ได้ หากสำเร็จลง เมื่อโดยยอมจะเป็นประโยชน์แก่การคมนาคม ค้าขายติดต่อระหว่างประเทศภูมิภาค และ ระหว่างเอเชียกับยุโรปเป็นอันมาก

การควบคุมอุทกภัย และการพัฒนาแหล่งน้ำ หวีปเอเชียมีแม่น้ำใหญ่หลาย สาย ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของ ๑ ใน ๘ ของจำนวนน้ำจืดที่มีในโลก และแหล่งพลังงานไฟฟ้า

และการชลประทานอันสำคัญยิ่ง แต่ในขณะที่เดียวกันแม่น้ำเหล่านี้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก อันเนื่องมาจากอุทกภัยอย่างร้ายแรง ดังเช่นที่เคยมีปรากฏในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในแม่น้ำโขง เพื่อป้องกันอุทกภัยที่วุ่น อิศวาเฟได้จัดตั้งสำนักงานควบคุมอุทกภัยขึ้น และสำนักงานนี้ได้ศึกษาวิธีและปัญหาควบคุมอุทกภัยในเอเชียและตะวันออกไกล และได้ให้บริการที่ปรึกษาตลอดจนเผยแพร่ข้อเสนอแนะทางเทคนิคให้แก่ประเทศสมาชิกโดยทั่วถึงกัน ต่อมางานของสำนักงานนี้ได้ขยายออกไปถึงการพัฒนาแหล่งน้ำควย โครงการพัฒนาแม่น้ำระหว่างประเทศที่สำคัญมากซึ่งสำนักงานเป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมก็คือโครงการพัฒนาแม่น้ำโขง ซึ่งใน ค.ศ. ๑๙๕๙ ประเทศที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำโขง ๔ ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว ไทย และเวียดนาม ได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อประสานงานในการสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังน้ำให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ โดยได้รับความช่วยเหลือจากทบวงการต่าง ๆ ของสหประชาชาติ และประเทศผู้บริจาคความช่วยเหลืออีก ๑๒ ประเทศ รวมทั้งมูลนิธิฟอร์ดควย ในการประชุมคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนใต้ เมื่อต้นเดือนมกราคม ๑๙๖๔ เลขาธิการอิศวาเฟได้แถลงว่า โครงการสำรวจได้สำเร็จลงแล้ว และถึงขั้นดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งอาจใช้เวลา ๑๕ - ๒๐ ปี โครงการนี้เมื่อสำเร็จลงจะช่วยการชลประทานแก่ที่ดินเพื่อการเพาะปลูกกว่า ๒ ล้าน ๕ แสนไร่ ได้พลังงานไฟฟ้าประมาณ ๑๓,๙๐๐ ล้านกิโลวัตต์ ป้องกันอุทกภัยและช่วยให้การจราจรทางเรือในแม่น้ำโขงเป็นประโยชน์มากขึ้น

นอกจากนี้โดยที่สังคมเกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่ง

จำเป็นจะต้องศึกษาให้แน่ชัด ทั้งนี้อาจได้จัดตั้งกองการสังคมขึ้นเพื่อทำการศึกษาเรื่องปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น นโยบายการพัฒนาสังคม ปัญหาพลเมือง การพัฒนาชุมชน สวัสดิภาพของครอบครัวและเด็ก การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศต่าง ๆ ของสหประชาชาติ นอกจากจะมีคณะกรรมการเศรษฐกิจประจำภูมิภาคต่าง ๆ ทั้ง ๔ แล้ว สหประชาชาติ ยังได้จัดตั้งสภาความช่วยเหลือทางวิชาการ (Technical Assistance Board หรือ เรียกย่อ ๆ ว่า TAB หรือ UNTAB) มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานขององค์การต่าง ๆ ที่เขามารวมกันในโครงการขยายการช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจของบรรดาประเทศที่ยังพัฒนาในทางอุตสาหกรรม เพื่อให้ประเทศเหล่านั้นมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง และเพื่อจะยกมาตรฐานการครองชีพของประเทศต่าง ๆ ให้เข้าระดับมาตรฐานสากล หน่วยงานอีกหน่วยหนึ่งก็คือ กองทุนพิเศษสหประชาชาติ (Special Fund) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี ๑๙๖๕ นับว่าเป็นโครงการที่ใหม่ที่สุดโครงการหนึ่งของสหประชาชาติในด้านความร่วมมือทางเทคนิค กองทุนฯ ช่วยประเทศที่ยังพัฒนาในทางลงทุนเพื่อให้นำเงินไปใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด งบประมาณของกองทุนพิเศษนี้ ได้มาจากการบริจาคของประเทศสมาชิกรวมทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศที่ขอความช่วยเหลือจะต้องเป็นสมาชิกของกองทุนด้วย

นอกจากหน่วยงานโดยตรงของสหประชาชาติแล้ว ยังมีองค์การอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งเป็นองค์การอิสระ แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ประสงค์ของสหประชาชาติ สหประชาชาติจึงเห็นประโยชน์ที่จะให้มีการดำเนินงานร่วมกับ ington ำองค์การอิสระดังกล่าวเข้ามาให้มีความสัมพันธ์กับสหประชาชาติ และเรียกหน่วยงานเหล่านี้ว่า หน่วยงานชำนาญพิเศษ (Specialized Agencies) โดยให้คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมมีหน้าที่ประสานงานกับทบวงการชกกล่าวนี้ หน่วยงานชำนาญพิเศษ เช่น องค์การกรรมกรระหว่างประเทศ (International Labour Organization) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations) ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อบูรณะและพัฒนา (The International Bank for Reconstruction and Development) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union) เป็นต้น

ประเทศต่าง ๆ ได้รับความช่วยเหลือจากสหประชาชาติมาก สำหรับประเทศไทย ประการที่สำคัญ ๆ เช่น สหประชาชาติได้มีส่วนช่วยเหลือการสร้างเขื่อนภูมิพล เริ่มตั้งแต่ให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษา การวิจัย การให้คำแนะนำ จนกระทั่งถึงขั้นดำเนินงาน การหาทุนมาใช้ในการก่อสร้างโดยธนาคารระหว่างประเทศของสหประชาชาติได้ตกลงให้ความช่วยเหลือยืมเงินเป็นจำนวน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณก่อสร้างทั้งหมด นอกจากนี้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากกองทุนพิเศษตั้งแต่ปี ๑๙๕๕ เช่น โครงการสำรวจการตกตะกอนของลำน้ำเจ้าพระยา และการสำรวจ

ทางเศรษฐกิจเพื่อการก่อสร้างท่าเรือใหม่ เป็นเงิน ๑,๐๑๕,๐๐๐.๐๐ เหรียญสหรัฐ โครงการโรงเรียนการบินพลเรือน ๑,๓๓๘,๖๐๐.๐๐ เหรียญ โครงการปรับปรุงวิทยาลัยเทคนิค ชนมบุรี ๑,๐๘๐,๙๐๐.๐๐ เหรียญ เป็นต้น^{๑๕} การให้ความช่วยเหลือของสหประชาชาตินั้นนอกจากจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแล้วยังให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ให้คำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ ทางด้านเทคนิคอีกเป็นอันมากด้วย

ความตื่นตัวในการรวมกลุ่มการค้าของประเทศต่าง ๆ

นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลงยุโรปตกเป็นดินแดนที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด ฐานะทางเศรษฐกิจทรุดโทรมเพราะต้องประสบภาวะเงินเฟ้อและค่าครองชีพสูง เนื่องมาจากพลังในการผลิตของสูญเสียไประหว่างสงคราม นอกจากนี้ความผันผวนทางการเมืองทำให้ยุโรปแบ่งออกเป็นสองฝ่าย ยุโรปตะวันตกเป็นฝ่ายโลกเสรี ส่วนยุโรปตะวันออกเป็นฝ่ายคอมมิวนิสต์ ด้วยเหตุนี้แต่ละประเทศจึงไม่สามารถดำเนินนโยบายโดดเดี่ยวต่อไปได้ ต่างเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของยุโรปให้บังเกิดขึ้น และในอันตัยแรกได้มีการจัดตั้งองค์การ

^{๑๕} นายถนอม นพวรรณ "สหประชาชาติช่วยเหลือประเทศที่ด้อยพัฒนาในทางเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง" สารานุกรม กระทรวงการต่างประเทศ ปีที่ ๑๔ (พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์ ฉบับที่ระลึก ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙) หน้า ๓๒๒ - ๓๒๓.

เพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจของยุโรป (Organization for European Economic Co-operation หรือเรียกชื่อย่อว่า OEEC) ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๔ ประเทศที่เข้าร่วมเป็นภาคีได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม เคนมาร์ก ฝรั่งเศส กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกตุ อังกฤษ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และตุรกี ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ เยอรมันตะวันตกก็ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ เสนอเข้าร่วมในอันคัมตอมมา ส่วนสหรัฐอเมริกา และแคนาดาเข้าร่วมในฐานะภาคีสมาชิกเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๕๐ ภาระหน้าที่ขององค์การนี้ก็คือจะช่วยให้แผนการฟื้นฟูยุโรปตามโครงการมาร์แชลของสหรัฐได้รับความสำเร็จ เพราะสหรัฐมีเจตจำนงที่จะช่วยยุโรปก็ต่อเมื่อประเทศยุโรปมีการตกลงเกี่ยวกับแผนการฟื้นฟูในระหว่างกันเองเสียก่อน เพื่อดำเนินการจัดสรรเงินช่วยเหลือของสหรัฐว่าประสานการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างกัน เพื่อที่จะยกเลิกข้อจำกัดปริมาณการค้า ปลดปล่อยให้มีการค้าขายกันโดยเสรีระหว่างกัน แต่อย่างไรก็ตามองค์การนี้ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อันกว้างขวางได้ เพราะ OEEC เป็นองค์การที่ประเทศภาคีทำการปรึกษาหารือกันและดำเนินการศึกษาปัญหาเศรษฐกิจร่วมกันเท่านั้น และประการที่สำคัญก็คือไม่สามารถแก้ไขการเลือกปฏิบัติในการกำหนดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรของแต่ละประเทศ

ความคลี่คลายทางเศรษฐกิจของยุโรปในอันคัมตอมมาได้เป็นที่วิจารณ์กันว่า เนื่องจากความไหวตัวในทางเศรษฐกิจและการค้าของโลก ระหว่างโซเวียตและกลุ่มประเทศบริเวณฝ่ายหนึ่งกับสหรัฐอเมริกาและประเทศในภาคพื้นอเมริกาอีกฝ่ายหนึ่ง ประเทศ

ภาคี OEEC ๖ ประเทศได้แก่ เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก อิตาลี
 ลักเซมเบิร์ก และเนเธอร์แลนด์ ได้ร่วมกันลงนามในสนธิสัญญาจัดตั้งประชาคมด้านหิน
 และเหล็กกล้าแห่งยุโรป (European Coal and Steel Community) หรือเรียกชื่อ
 ย่อว่า ECSC ๗ กรุงปารีส เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๕๑ ประชาคมด้านหินและ
 เหล็กกล้านี้คือ ทอการวมกันเอง แต่เป็นการรวมตลาดเฉพาะด้านหินและเหล็กกล้า การ
 ผลิตด้านหินและเหล็กกล้าของประเทศภาคีไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลอีกต่อไป
 แต่กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คณะหนึ่งประกอบด้วยคนชาติสมาชิก ๔ คน แต่งตั้งโดยความ
 เห็นชอบร่วมกันของรัฐบาลภาคี ทำหน้าที่ควบคุมอุตสาหกรรมทั้งสองประเภท ทั้งได้รับ
 มอบหมายให้หาทางลดเลิกสิ่งกีดขวางการค้าด้านหินและเหล็กกล้าระหว่างประเทศภาคีภายใน
 ในระยะเวลา ๕ ปีด้วย นับแต่เริ่มดำเนินงาน ECSC มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของ
 ประเทศภาคีก้าวหน้าไปมาก การลดเลิกสิ่งกีดขวางทำให้การค้าด้านหินและเหล็กกล้า
 เป็นไปโดยสะดวกและมีปริมาณเพิ่มขึ้น ทั้งยังทำให้คาชนส่งสินค้าทั้งสองประเภทลดลง
 อีกด้วย

หลังจากที่ได้จัดตั้งประชาคมด้านหินและเหล็กกล้าแห่งยุโรป ๓ ปี
 ประเทศภาคีทั้ง ๖ เกิดมีความพยายามขึ้นใหม่ในการที่จะจัดตั้งตลาดรวมสำหรับสินค้าทุก
 ประเภท หรือมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และหลังจากที่ได้มีการประชุมพิจารณาปัญหาต่าง ๆ
 กันเป็นเวลานาน จึงได้มีการลงนามสนธิสัญญาจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจแห่งยุโรป (European
 Economic Community) หรือที่เรียกกันว่า สนธิสัญญาตลาดรวม (Common Market Treaty)

ณ กรุงโรม เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๕๗ วัตถุประสงค์ของสนธิสัญญานี้ หรืออีกนัยหนึ่งองค์การตลาดรวมนี้คือ การสถาปนาสหภาพศุลกากร ลดเลิกการเก็บภาษีศุลกากรในระหว่างประเทศภาคี และทั้งพักภาษีศุลกากรอัตราเดียวกัน การกำหนดเขตอันแน่นอนสำหรับให้สินค้า คน บริการ และเงินทุน เคลื่อนไหวไปมาได้อย่างเสรี การวางนโยบายเศรษฐกิจ นโยบายการค้า การเกษตร และการขนส่งร่วมกัน การวางนโยบายการค้ากับประเทศที่สามให้เป็นอย่างเดียวกัน การจัดตั้งกองทุนเพื่อการสังคม และการร่วมกันพัฒนาดินแดนโพ้นทะเลของประเทศสมาชิก

ตามบทบัญญัติของสนธิสัญญา ให้มีการลดเลิกเก็บภาษีศุลกากรระหว่างกันในอัตราร้อยละ ๑๐ ต่อปี โดยกำหนดเวลาความเป็นมาตรการในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อไว้ ๑๒ ปี แบ่งออกไปได้ แต่เมื่อรวมกันแล้วจะต้องไม่เกิน ๑๕ ปี ส่วนการใช้อัตราภาษีศุลกากรร่วมกันนั้น ทุกประเทศภาคีจะปรับปรุงอัตราภาษีศุลกากรในประเทศตนให้ใกล้เคียงกับหลักเกณฑ์วางไว้เป็นระยะ ๆ จนมีการใช้อัตราเดียวกันอย่างช้าที่สุดภายใน ๑๕ ปี ตามที่กล่าวนี้จะเห็นได้ว่า รูปลักษณะของตลาดรวมก็คือการจัดตั้งเป็นสหภาพชั้นในลักษณะสหภาพศุลกากรและการเศรษฐกิจเพื่อรวมกำลังกันให้เป็นปึกแผ่น สำหรับต่อต้านกำลังทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศภายนอก ^{๑๖}

^{๑๖} นายนิสสัย เวชชาชีวะ "การรวมทางเศรษฐกิจของยุโรป" สารานุกรม กระทรวงการต่างประเทศ ปีที่ ๑๑ (พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์ ฉบับที่ระลึก ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔) หน้า ๑๑๔ - ๑๒๒.

นับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งองค์การตลาดรวมปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ทุก ๆ สาขาของประชาชาติได้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ทางด้านเหล็กกล้า ในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ค.ศ. ๑๙๕๕ จำนวน ๖.๕ เปอร์เซ็นต์ ผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมเพิ่ม ๑๒ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณการค้าเพิ่ม ๒๕ เปอร์เซ็นต์ การส่งสินค้าเข้าของประเทศทั้ง ๖ สามารถสั่งซื้อเพิ่มขึ้น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ การค้าขายของประเทศภาคีในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ นับว่าเป็นที่สองรองจากสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ในปีเดียวกันผลิตเหล็กกล้าไ้มากกว่าอังกฤษ คือ ประเทศในประชาคมผลิตได้ ๙๓ ล้านตัน อังกฤษผลิตได้ ๒๔ ล้านตันเศษ ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ผลิตได้ ๘๒ ล้านตัน ๑๗

เกี่ยวกับเรื่องสนธิสัญญาตลาดรวม หรือการจัดตั้งตลาดรวมนี้มีข้อสังเกตคือ มีประเทศสมาชิกขององค์การ OEEC บางประเทศไม่ได้เข้าร่วมด้วย ทั้งนี้เพราะว่าประเทศภายนอกเห็นว่า ตลาดรวมมีนโยบายการเมืองในอันที่จะตีกรวมยุโรปเข้าด้วยกันอยู่เบื้องหลัง ฉะนั้น บางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย สวีเดน และสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งถือนโยบายความเป็นกลางในทางการเมืองจึงรู้สึกว่าจะไม่เหมาะสมที่จะเข้าร่วมด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือประเทศที่ไม่พร้อมจะเข้าร่วมในตลาดรวมนี้ เพราะเห็นว่าการเข้าร่วมด้วยจะทำให้ฐานะที่ตนมีอยู่ในตลาดโลกต้องเปลี่ยนแปลงไป และหมดเสรีภาพ

๑๗

Stuart de la Mahotiere, The Common Market, (London: Oxford Press 1964) p.49.

ที่จะติดต่อในทางเศรษฐกิจกับโลกภายนอกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอังกฤษแสดง เหตุผลไว้เป็นพิเศษว่า การเข้าร่วมในเขตการค้ารวมเป็นการทำให้กระทบถึงผลประโยชน์ และความรับผิดชอบ โดยเฉพาะที่อังกฤษมีต่อประเทศในเครือจักรภพเกี่ยวกับพิกัดอัตราภาษี ศุลกากร ถ้าเข้าร่วมแล้วอังกฤษจะต้องเรียกเก็บภาษีขาเข้าจากประเทศในเครือจักรภพ ควบกันตามหลักเกณฑ์สหภาพศุลกากร หรือองค์การการค้ารวมใดคงไว้ ซึ่งอังกฤษทำไม่ได้ เพราะคนนำการค้าขายกับประเทศในเครือจักรภพมาก และมีการใช้สิทธิพิเศษระหว่างกัน อยู่ทั่วไป ในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ อังกฤษส่งสินค้าไปขายประเทศต่าง ๆ ในเครือจักรภพถึง ๑,๔๐๐ ล้านปอนด์ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้บรรดาประเทศสมาชิก OEEC ที่ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกตลาด รวม จึงคิดหาทางแก้ไข และร่วมกันจัดตั้งสมาคมการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association เรียกชื่อย่อว่า EFTA) ขึ้น โดยมีออสเตรีย เดนมาร์ก นอร์เวย์ โปรตุเกส สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ และอังกฤษ ลงนามในสนธิสัญญา และมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๖๐ มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและขยายทางเศรษฐกิจ การมีงานทำอย่างสมบูรณ์ การเพิ่มผลผลิต การใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้อง การมีเสถียรภาพทางการเงิน และการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้น นอกจากนี้ยังให้เป็น ที่แน่ใจได้คววว่าการค้าของประเทศภาคีจะแข่งขันกันอย่างยุติธรรม และมีการส่งเสริม การค้าทั่วโลกอย่างกว้างขวาง จะมีการลดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกัน แต่คงปล่อยให้ภาคีแต่ละประเทศมีเสรีที่จะกำหนดพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและดำเนินนโยบายทางการค้ากับประเทศภายนอกสมาคมได้โดยลำพัง สมาคมนี้เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกของ

OZEC เขารวมตลอดทั้งประเทศที่เป็นสมาชิกตลาดรวมด้วย

การร่วมมือกันในทางเศรษฐกิจนอกจากยุโรปแล้ว ในภูมิภาคส่วนอื่นของโลก เช่น ทางลาตินอเมริกา ก็ได้มีการร่วมมือกัน เพราะประเทศเหล่านี้ทราบว่าเศรษฐกิจของตนเจริญเติบโตได้ยาก เนื่องจากต้องพึ่งแต่เพียงโภคภัณฑ์ขั้นปฐม และตลาดสำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศก็มีขนาดเล็กจำกัดมาก ฉะนั้น ประเทศลาตินอเมริกา จึงได้ดำเนินการร่วมมือกันอย่างจริงจัง เพื่อขยายการค้าประจำภูมิภาค และเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีคณะกรรมการเศรษฐกิจสำหรับลาตินอเมริกา เป็นผู้ช่วยจัดวางแผนใหม่การรวมกลุ่มในเขตนั้นขึ้น การรวมกลุ่มที่ได้ก่อตั้งสำเร็จคือ เขตการค้าเสรีลาตินอเมริกาที่ก่อตั้งขึ้นโดยสนธิสัญญากรุงมอนเตวิเดโอ และตลาดรวมแห่งอเมริกากลาง.